Ч. 125 (13.073). Львів, середа 8. червня 1932. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 14·00 „
Піврічно 28·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

ФОН ПАПЕН.

Кабінет аристократів і бюрократів. — Гостра опозиція католицького центру й усієї демократії. Гогенцолерни на овиді. — Хто кого використовує на знаряддя? — Скок Німеччини у невідоме.

Львів, 6. червня 1932.

На вістку про димісію канцлера Брінінга перед палатою през. Гінденбурга зібралися маси берлінців, які з найбільшим зацікавленням хотіли почути призвище наслідника. Довідалися його надсподівано швидко. Впродовж слідуючих 24 годин був уже скомплетований і затверджений новий кабінет. І щойно тоді люди зніяковіли та з найбільшим здивуванням почали глядіти один на другого — нічого не розуміючи. І коли читати німецьку пресу, то видніє з неї одна характеристична подробиця: прихильники Брінінга не ремствують на його упадок, вони далеко не попали в розпуку, що прийшло те, що вже давно заповідало свій прихід, себто, що таки верх взяла соціяльно-політична правиця і що тепер настане у німецькій політиці інший курс. Ні, — каміннем образи став факт, що після **такого** канцлера прийшов **такий** канцлер. Колиб після Брінінга прийшов ген. Сект, ген. Шляйхер, д-р Шахт, Гугенберг чи якась інша промінентна фігура німецького військового та політичного світа, колиб керму влади перейняв Гітлер чи хтось із його найближчих співробітників, — тон німецької опозиційної преси був би мабуть зовсім інакший. Але протиставити Брінінгові фон Папена — це для цілої дотеперішньої більшости райхстагу, що підтримувала поваленого канцлера, звучить як особиста зневага. І та дотеперішня більшість відразу зареагувала у спосіб, якого мабуть не сподівався ані марш. Гінденбург, ані ніхто, що фактично спричинив ту німецьку несподіванку.

Папен — це бувший парляментарист із партії католицького центру, отже формально співпартієць Брінінга. Вибір упав на його особу самі мабуть з опортуністичних міркувань, щоб і центру не зразити собі і відкрити дорогу правішому курсові, тому, що фон Папен творив у центрі саме найправіше крило, яке противилося коаліції з лівицею і поручало коаліцію з правицею. Рахунок завів на цілій лінії: показалося, що хоча цей діяч був у надзірній раді центрального органу партії центру „Германія“ та його акціонером, в проте його впливи у власній партії були мінімальні, а поза тією партією був або людиною зовсім незнаною, або знаною із невсім корисного боку. Такого різкого й безоглядно пятнуючого новий уряд комунікату, що його оголосив німецький католицький центр, ця політична партія досіль ще в ні одному випадку не видавала. Цей комунікат скидає всю вину на „закулісові махінації невідповідальних чинників“. Одночасно гостру опозицію заповіли т. зв. державна партія, баварська хліборобська партія, демократи і — очевидно — соціялдемократи. Стало ясно, що більшости той уряд у парляменті не найде. Льогічною консеквенцією було розвязати парлямент, не чекаючи непотрібних і безвиглядних зударів.

Якаж дійсна фізіономія того нового кабінету, на ким він спірається, які його цілі та взагалі який політичний сенс усієї тої великої зміни?

Щодо самого нового канцлера, то — крім поданих уже вище даних — варта зазначити, що вся чужинецька преса (інспірована, очевидно, ворожими німцям сферами, які в даному випадку мали чудову нагоду) витягнула з архівів його минувшину на становищі військового атташе при нім. амбасаді у Вашингтоні в перших воєнних роках: його поведінка спонукала американський уряд зажадати відкликання фон Папена, що й сталося, та ще й серед ріжних немилих інцидентів. Такіж інциденти товаришили фон Папенові в пізнішій його дипльоматично-військовій місії на Близькому Сході. Все це не виключає, що новий канцлер може і є людиною дуже здібною і що може виявити на новому становищі хист державного діяча. Однак ці минулі невдачі насторожили проти нього згори всю американську прилюдну опінію і внутрі краю дали таку зброю в руки його противників, що новий нім. уряд мусів аж офіціяльно заборонити писати щонебудь на тему тих невдач! Зрештою центральною і головною фігурою в кабінеті Папена є згаданий уже генерал Шляйхер, як міністр райхсвери, який буцім-то є автором інтриги, яка спричинила спершу димісію ген. Гренера й опісля самого Брінінга. Міністром закордонних справ є старий дипльомат, б. нім. посол у Льондоні, фон Нойрат, а решту портфелів перейняли фаховці зпоміж вищої бюрократії, особисто приналежні до аристократичних родин та відомі з правих поглядів. Опозиційна преса називає глумливо цей кабінет „кабінетом баронів“, і „моноклів“. У перших офіціяльних комунікатах казалося, що Папен має створити кабінет „національної концентрації“. Очевидно, що нині про це вже не кажеться, бо не може бути мови про національну концентрацію у кабінеті, в якому нема ні одного відповідального представника ні одної політичної партії, — ні одного чільного парляментариста — у республиці з парляментарним устроєм!

Кабінет фон Папена не спірається на партіях і не буде спіратися. Бо колиб нові вибори до райхстагу, що відбудуться в половині липня, навіть принесли програну б. більшості Брінінга і виправдали аргумент Гінденбурга, задля якого він райхстаг розвязав (мовляв: уклад сил у парляменті не відповідає вже дійсному укладі політ. сил у народі), то проте ця нова більшість може бути більшістю Гітлера а не Папена. А що ледви чи національ-соціялісти, маючи евент. більшість з націоналами Гугенберга, будуть підтримувати навіть найбільш реакційний, але не свій, уряд — довговічности кабінетові фон Папена ворожити не можна. Прийшов він до влади завдяки всім тим, для яких уряд Брінінга став надто невигідним. Фронт проти Брінінга обхопив групи, яких взаємно нічого зрештою не вяже: великий промисл, велике земельне власництво, амбітні генерали та воюючий націоналізм. Брінінг не годився на ролю знаряддя якихнебудь посторонніх сил і чиїхнебудь посторонніх інтересів. Цю ролю має виконати фон Папен, — але чи зможе він віддячитись усім, хто почуває себе його хресним батьком, — це ще велике питання.

Нині кажеться щораз більше про анальогію „легального“ кабінету фон Папена з революційним кабінетом фон Каппа зперед 12-ти літ. Цілі, мовляв, одних і других однакові, а остаточна їх спільна ціль — реставрація монархії під скиптром Гогенцолернів. Тільки 12 літ тому у відповідь на кабінет Каппа німецький працюючий світ проголосив генеральний страйк, а нині здеморалізовані німецькі робітники проти фон Папена не ворухнуть ані пальцем... Зміняються часи і зміняються реальні можливости..

Що з тих можливостей здійсниться — це питання недалекої будучности. Не бракує і таких німецьких голосів, які заповідають поворот Брінінга на канцлерський стілець у ролі мужа Провидіння Німеччини. Нам здається, що коли це і буде, то хіба не швидко: найближчі роки мабуть виповнять у Німеччині події, серед яких нема місця ані для Брінінга ані для Папена.

Боротьба за права рідної мови.

Конференція українських правників з представниками центральних установ і преси.

В доповнення до вчорашнього звіту („Діло“ ч. 124) додаємо, що на вище згаданій нараді, яка відбулася в суботу 4. ц. м. в домівці „Центробанку“ у Львові, корреферат виголосив адвокат *д-р М. Глушкевич*, який між іншим сказав: Коли в Европі, з „весною народів“ повіяло новим живим духом, передові люди того часу зрозуміли швидко, що упривілеювання під оглядом мови одної національности є нарушення принципу політичної рівноправности націй. Доказом цього хочаб слова відомого чеського діяча Рігера, проголошені в 1848 р. в австрійському парляменті: „Ще раз врочисто застерігаюся проти того, начеб існувала або могла існувати державна мова. Такої привілегії нації я ніколи не признаю“.

Можна сказати, що з цим ментом питання мови для багатьох народів стало питанням національности. Про те як німецька більшина віднеслася у практиці до Рігерівського гасла, свідчить пророчисто вірш моравського письменника того часу Адольфа Франкля: „Programm“, де читаємо м. і. таке:

Autonomisch werden alle Landesteile sich gestalten,
Doch zentrale Bajonette wird das Militär erhalten.

А далі:

Die Regierung wurde vielfach der Parteilichkeit verdächtigt,
Alle Nationalitäten sind fortan gleich unberechtigt.

На прикладі цієїж Австрії та деяких інших держав, які подібно розуміли свою „історичну місію“, ми бачимо, до чого доводили утопійні зусилля одних народів здушити розвиток, або й саме істнування інших народів починаючи з їх мови.

Мова — святиня народу. Кожна заслуговує на береження, пошану та розбудову вже силою факту існування.

Суд, ще більше ніж школа, мусить пристосуватись до мови підсудних. Підсудні мусять розуміти її розправу і присуд. В цьому уся вага й моральне значіння суду. Культурна місія і культурно-виховна вартість і цінність суду не тільки в тому, щоби присуди дійсно були справедливі, але й в тому, щоби населення знало її розуміло їх зміст і обосновання в зальне, щоби могло пізнати й зрозуміти, що вони є справедливі. Інакше пропадає вся виховна сила суду у співжитті суспільства, клас, народів, людства. Тому не інтерес мови повинен рішати, не інтерес поширення одної мови зі шкодою для інших мов, тільки інтрес суду і справедливости, інтерес найважнішої суспільної функції. Колиб держава поступала інакше, вона, як слушно завважує проф. Ґумпльович, поступала би всупереч зі своїми інтересами, бо вороже настроювала би проти себе усі мови крім одної.

Залищення культурній мові її прав спокійного посідання не зменшить прав інших мов. Право мови це **non scripta lex, sed nata.** Мова — здобуток культури, вона внутрішня цінність народу, отже й усього людства.

Судді мусять знати мову підсудних. Це необхідна умовина належитого виконування своїх обовязків.

Комуж у першу чергу боронити прав мови, як не членам палестри, що про ці права щоденно переконуються, як не їм, „законникам“, борцям за всяке право, як не лицарям свобідного слова?

Розвинулася широка дискусія, яку розпочав інж. *Творидло*, від подяки Союзові за дуже гарні і повчаючі реферати. Він жалів, що прийшло мало неправників, щоби прислухатися цим рефератам. Він радить видати друком оба реферати та крім них інші малі книжочки на ту саму тему, щоби пояснювати та популяризувати боротьбу за права мови. Дискусія, в якій брали участь дир. *І. Кокоруда* іменем „Рідної Школи“, дир. *Я. Колтунюк* іменем „Дністра“, *д-р В. Левицький* іменем Наук. Т-ва ім. Шевченка, д-р *В. Старосольський*, д-р *М. Волошин*, д-р *Лев Ганкевич*, д-р *О. Назрук*, д-р *Кобилецький* і інші перетягнулася поза 10 годину вечором.

РЕЗОЛЮЦІЇ.

Щоби перевести свідому і послідовну акцію для освідомлення українського громадянства про значіння і вагу права мови для життя і будуччини нації, як акцію виховання громадянства на членів новочасної нації — прийняла Конференція отсі провідні тези:

I. Членам української нації належать у всій повноті права їх рідної мови: на всій національній території — у судах, школах і в усіх урядових установах усіх інстанцій, як також загалом у публичному життю, в живому слові і письмі та в безумовному обовязку устних і письмених відповідей від властей і їх органів.

II. Тому Конференція стверджує, що досі видані в Польщі закони і розпорядки про вживання української мови далеко не вдоволяють прав української нації, а навпаки, ставляють такі територіяльні, інстанційні, предметові і формальні перепони та обмеження, що право української мови стало майже не обовязуюче.

III. Отже конференція вказує на те, що здобуття українською нацією повноти належних їй прав рідної мови, вимагає негайного і безупинного та солідарного вжиття всіх засобів збоку наших установ усіх видів, нашої преси і всього українського громадянства.

IV. Зосібна *кожна наша установа та кожний наш громадянин і громадянка, у всякій справі, та в кожному часі і місці обовязані безумовно вживати українську мову у слові і письмі та ставати в обороні прав своєї мови.*

V. Наша українська національна преса без ріжниці партій буде далі стояти на сторожі прав української мови та оборонювати її від всякого нарушування цих прав і заєдно взивати громадянство берігти права рідної мови.

VI. Конференція взиває Парляментарне представництво, щоби воно вживало всіх заходів для здобуття законодатним і адміністраційним шляхом повноти належних прав української мови.

VII. Становій організації українських адвокатів: Союзові Українських Адвокатів у Львові доручається у відповідному видавництві пояснити і спопуляризувати вказані засоби оборони прав української мови.

IX. Всесокільський Здвиг у Празі.

УКРАЇНСЬКЕ СОКІЛЬСТВО ЗА КОРДОНОМ ТА ЙОГО УЧАСТЬ У ЦЬОМУ ЗДВИЗІ.

(Допис з Праги.)

IX. Всесокільський Здвиг у Празі оживив поміж нашими земляками скрізь на чужині зацікавлення українським сокільським рухом. Участь українського сокільства в самому здвизі буде полягати: 1) в поході в одностроях під українським сокільським прапором разом з чужинними соколами (американцями, болгарами, лужицькими сербами — нечленами Союзу Славянського Сокільства), 2) у вправах вільноруч кожне сокільське гніздо разом зі своїми матірними товариствами в межах своїх сокільських округів („жуп“), 3) у самостійному виступі з українськими національними танцями та піснями й 4) у влаштуванні українського сокільського відділу на Всесокільській виставі. Програма танців і пісень подана до Комітету IX. Здвигу є така: танці (в народніх кроях) — Запоріжський герць, Аркан, Катерина, Козачок і ін.; пісні (співаки в сокільських одностроях): „Соколи, Соколи, ставаймо в ряди“, „Гей, там на горі Січ йде“, „Гей, у лузі червона калина“, „Ой видно село“, „За річкою за Дунаєм“, „Заспіваймо (заздвенімо) разом браття“ та ін.

Відповідальну й напружену підготовку українських соколів до цього здвигу зосереджує Управа Союзу Українського Сокільства за кордоном. Старостою є довголітний сокільський працівник інж. В. Прохода **(CSR., Poděbrady č. 615).**

Широка програмова діяльність нашого сокільства за кордоном була започаткована при кінці минулого року на подебрадському зїзді в ЧСР. Десять делегатів заступали в Подебрадському замку, де відбувалися наради, наші сокільські організації з ЧСР., Буенос-Айресу, Великого Бечкереку (Югославія) та ін. Вони мали тоді приблизно триста розкинених на чужині ідейних земляків, які гуртувалися в сокільському русі, або гуртуватися бажали.

Сокільська чинність — це шлях до перемоги добра над злом, правди — над неправдою, свободи — над неволею. Національні ідеали свого народу вирішує сокільство ясно й позитивно. Визнання безперечної правди, що чин, а не тільки слово є запорукою кожної справи — гартує сокільського духа. А що найважніше: сокільський рух прямує до виплекання ідей та до виховання характерів. Для національної справи сокільська організація досі (напр. в Чехословаччині) мала величезне значіння.

Чехословацьке сокільство, що може служити добрим зразком організаційної єдности та має за собою вісім всенародніх і безліч льокальних здвигів, яке IX. Здвигом вшановує 70-ліття повстання празького сокільського товариства, а головно 100-ліття народин батька славянського сокільського руху д-ра Мирослава Тирша, — є сьогодні в ЧСР. найповажнішою тіловиховною організацією. Уже в 1929 р. промовляли багацько слідуючі цифри в ЧСР.: Сокіл (з дорослом та учнями) 620.110 душ, „Робітнича Тіловправна Єдність“ — 117.622, „Орел“ — 112.629, т. зв. „федеровані“ — коло 40.000, „Чехослов. Нац. Стрілецький Союз“ — 19.678, „Клюб чехослов. туристів“ — 73.937 і т. д., як вираховувала „Венков“ при кінці мин. року. Німці в ЧСР. мали в той час у тіловправних організаціях прибл. 471.209 членів, а всього (без німців) в цілій Чехословаччині було тоді зорганізованих у тіловправних товариствах прибл. 890.351 осіб, у спортових — 326.465, себто й з німцями разом зорганізованих було коло 1.688.025 душ. Цифри, як бачимо, вимовні.

А сама чехословацька „Обец Сокольска“, як централя сокільського руху, є не тільки тіловправною організацією. Є це не лише школа національно-громадського виховання, але й дуже важливий надпартійний національний чинник.

Українське сокільство за кордоном, хоч і мусить стало й гостро відчувати ріжні труднощі (зокрема ті найбільше на чужині рішаючі — труднощі матеріяльні!), але всеж має стежку протерту: користується досвідом та традицією попередньої величавої праці нашого краєвого сокільства. Як відомо, перше українське руханкове товариство повстало у Львові 11. лютого 1891 р. А цеж більше, ніж пересічний вік одного покоління в розвитку українського сокільства. Тай після цього IX. Здвигу чекатимуть Союз Українського Сокільства за кордоном нові важливі завдання. Можливо й найтяжчі: внутрішне організаційне удосконалення та поширення.

Думаємо, що є вже справді на часі ближче зацікавитися працею й долею нашого закордонного сокільства.

Д-р М. М-ич

„Добровільний“ податок.

(Кореспонденція з Волині.)

В днях 15.—16. травня відбувся в Рівному VII. зїзд делегатів „Окружного Союзу Польського Учительства“ (Волині). Тому, що це „польське учительство“ працює серед нашого українського народу, що цьому зїздові надано особливе значіння та що на ньому принято постанову, яка безпосередньо торкається наших українських мас, ми не можемо обійти цього зїзду мовчанкою. Про значіння, яке надано зїздові, свідчить участь у ньому й привитання: волинського воєводи, шкільного куратора, ґенерала Кнолля-Ковнацького, представників ґрупи послів ББ, міста, „Рідної Хати“ й т. д.

Воєвода Т. Юзефський схарактеризував провідну лінію державної політики у відношенні до Волині й зазначив, що польські учителі конечно мусять здійснити цю політику. Але значно цікавішою є постанова зїзду про фонд будови шкіл. Величезний відсоток сільських дітей залишився поза школою. Шкіл бракує. Істнуючі школи не всі мають шкільні будинки. Рік уже жадних субвенцій на будову домів для початкуючих шкіл не видається. Розпочаті будівлі не кінчаються. Все це так.

Який-же вихід? Куратор шкільної округи п. Фіревич запропонував утворити „будівельний фонд“ з „добровільних“ датків у розмірі 2. зол. річно від батьків дітей, що ходять і не ходять до шкіл, при чому такий фонд мав би дати 200—300 тисяч зол. річно. Хто розпоряджав би цим „добровільним“ фондом? Кураторія фонду, що складалась би з представників воєвідського уряду, шк. кураторії, самоуправ, кремянецького ліцею, послів, сенаторів і учительства. Виключені, значить, лише ті, що мають рік-річно складати ці сотні тисяч зол.

Коли дійшло до питання про екзеквування цих „добровільних“ двозолотівок від селян і коли п. куратор зазначив, що цю екзекуцію повинні взяти на себе вчителі, зпосеред учительства посипалися протести в делікатній формі „застережень“. „Коли-ж, — як пише „Пшеґл. Волин.“, — п. куратор *категорично* ствердив, що вчительство *мусить* взяти на себе стягання цих „добро-

---

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 8. ЧЕРВНЯ 1932.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ. 4)

ПО ШЛЯХОТСЬКОМУ.

(Оповідання.)

(Докінчення).

Нарешті префект каже до наймолодшого асесора:

— Пане Єнджею, підіть до нашого еґомосця, скажіть, що пан префект кланявся і просив позичити на часок якого дивана. А як би еґомосць питався, на що, то збрешіть щонебудь. З такої брехні нікому не буде кривди і гріха за вами не буде.

Тимчасом Микола узявшись під боки дивився самопевно на всіх. Він знав, що в цілім Закутті дивана не знайде. А тепер трохи збентежився, як післали за диваном до еґомосця.

Екзекуція припинилася, поки повернувся асесор несучи під пахою звинений диван.

Чи це справді був килим?

А вжеж! Навіть подібний трохи до того килима, який принесли депутати Єнея-молодця королеві Латинові в подарунку.

Бо справді цей килимик підстелювала собі імосць перед ліжком, а коли еґомосць мав їхати простим возом до хорого або на похорон, то підстелювали його по вереті, що вкривала солому.

— Ну Миколо, маєш уже диван.

Микола не говорив нічого, підняв полотняну капоту в тім місці, де бють і ляг на лаві.

Всі стали сміятися, а префект моргнув на поліцая, щоб не дуже твердо прикладав прута.

По екзекуції вийшов Микола до сіней, до своїх уже зоперованих товаришів.

— А що Миколо, боліло дуже? — глумились з нього другі, бо знали, що то він усіх видав.

— Певне, що менше боліло, як вас, бо мене на дивані били. Таке, моспаненьку, шляхотське право, що шляхтича не вільно класти на голу лавку лиш на диван. Хлопів бють на голій лаві, але шляхтич що іншого.

— Ади! то нам сталася кривда...

— Певно, — каже Микола, — колиб ви були мудріші і упомянулися за своє, то пан префект і ті славетні асесори добре покрутилисяб, що не вшанували шляхотського права...

— Ану, ходімо, каже один, той лисий чорт (так прозивали префекта) нас скривдив і ми упімнемося за наше шляхотське право.

— Ходімо! — і всі звалилися гуртом до коршми.

— А вам чого ще треба? — спитав префект.

— Нам кривда сталася, каже один гостро. Суд повинен знати таке право, що шляхтича не вільно на голій лаві бити. Чому Миколі підстелено дивана, а нам ні?

Префект, якому вже було пильно до могоричу, бо таки добре проголоднів при тім суді, каже:

— Так, правда, ми провинилися, і хочемо вашу кривду направити. Гриню! — крикнув префект до поліцая, — замкни двері і нікого не випусти!

— Щоб вашу кривду направити, коли вже диван є на місці, то дістанете кожний свою порцію ще раз на дивані.

Аж тепер парубки зміркували, в яку попали матню і як їх той шельма піддурив.

— Пане префекце, — стали говорити крізь сльози, — та як так можна два рази за одне карати?..

— Га, годі, тамто було неважне, бо не по праву сталося. Ви би могли на мене поскаржитись у бецирку, а на що мені по термінах волочитися! Треба справу перевести по шляхотськи.

З тим словом схопив першого з краю за шиворот і поклав медвежою силою на лавку, а наймолодший асесор, той, що ходив за диваном, бив, бо поліцай пильнував дверей.

А збиточник Микола стояв під вікном коршми і реготався аж присідав, та кричав на переміну на весь рот:

— Панове шляхта! Не даймо понівіряти нашого шляхотського права. Нам належиться диван.

Але вже не чекав, аж повиходять подвійне покарані і дав завчасу ногам знати...

•

А коли вже було по всьому, казав префект Хаімисі подати могорич на рахунок батьків.

Аж над вечором розходились до дому...

Асесор Михайло Ясів вів під бік товариша Андрія Загумінного:

— Що й кажіть, браце Єнджею, але наш префект не дурна голова, як він собі в тим дивaном порадив. ..То було, моспаненьку, по шляхотськи...

— Го, го! Таж до лацінської школи ходив — ая!

— Та підождіть, брате.. мені здається що це моя хата...

—o—

вільних" вкладок, почулися рішаючі оплєски".

Чи *мусить* населення платити ці „добровільні" вкладки до фонду, яким не буде розпоряджати, про це не говорилося. Само собою розуміється, що „добровільний" податок, ухвалений приватним зїздом польських учителів через оплески, який примусово (мусять) стягатимуть вчителі, українське населення мусить платити. Ця ухвала „через оплески" учительським зїздом нового податку на будівлю шкіл, як у зеркалі відбиває всю сумну волинську дійсність.

Коли вчителі *мусять*, то й *будуть* стягати „добровільні" датки, що з огляду на їх примусовість стануть податком. А як такі датки стягають, ми знаємо: всі можливі засоби *впливу* на дітей, а через них — на батьків. Батьки не обовязані платити неухвалених вищою компетентною владою податків і платити мабуть не будуть. А що тоді переживатимуть наші діти? Таж учителі *мусять* стягати.

Аж страшно думати про те, що буде творитися по сільських школах. Цим „добровільним" податком мусять зайнятися посольські клюби.

І нарешті наше селянство знає, де й для кого будуватимуться шкільні будинки на його гроші. Знає з багатьох інших прикладів „добровільних" датків грішми й натурою. Українське населення домагається не чужої, а рідної української школи й не обовязане платити „добровільні" податки на чужу для нього школу.

О. Семенівський.

Адвокатська Колєґія Мирового Судівництва,

кооператива з відповідальністю уділами в Перемишлі.

Невідрадні відносини по судах, затягання цивільних судових процесів місяцями, а той роками, відрочування судових розправ з якоїнебудь причини, аби їх тільки позбутись, численні похибки у судових канцеляріях при визначуванні розправ і т. д., довели т. зв. вимір справедливости в цивільних справах, до неможливого стану. Усування досвідчених судейських старших сил та призначування суддями молодиків, необізнаних з життям, що не розуміють духа законів, не є вістунами кращого. В додатку прийшов з днем 1. IV. ц. р. новий закон про судові оплати, якого тенденцію і ціллю, підкресленою виразно віцемаршалом Паром, було відтяження суду від судових розправ, що малоб послужити до „усправнення" судівництва. Фактом є, що новий закон про судові оплати, замкне у численних випадках дорогу до судової салі неодному спосміж тих, що мають слушні підстави і конечний випадок шукати у суді полагодження своєї справи.

Ті менше більш мотиви спонукують людей щораз більше шукати полагоди спірних справ у дорозі мирового суду на засадах, унормованих цивільною процедурою в дорозі формального запису на мировий суд, по думці § 577. і сл. п. ц. В новому проекті цивільного поступування справа мирового судівництва поставлена ще кориснїше і прецизніше в арт. 486 і дальших третьої книги (розділ I. к. п. ц.).

Всі ті причини спонукали адвокатські круги в Перемишлі в особах кількох ініціяторів, до заснування в травні 1932 р. в Перемишлі кооперативи під фірмою „Адвокатська Колєґія мирового судівництва". Згідно з вимогами кооперативних законів, завданням кооперативи є піднесення фахового господарства її членів. По думці § 2. статуту, предметом підприємства, що змагає до тої цілі, є удержування постійних спосміж членів кооперативи зложених гуртків до обсади в мирових судах у поодиноких справах третіх осіб на основі дотичних правних норм, та полагоджування усяких маніпуляційних, касових, писарських та рахункових чинностей, звязаних з функціонуванням тих мирових судів або з плаченням винагороди арбітрів за їх чинности. Мировим суддею може бути кожний член кооперативи. Натомість суперарбітром тільки один з членів гуртка суперарбітрів, вибраних на конститууючих зборах новоснованої кооперативи, дня 16. травня ц. р. Покищо постановлено, що членом кооперативи може бути тільки кожний адвокат, замешкалий в Перемишлі.

У поступованні перед мировим судом кооперативи є адвокатський примус остільки, що сторона обовязана установити для себе в цім спорі адвоката процесовим повновласником. Натомість нема примусу, щоби той повновласник-адвокат брав участь у розправі і його відсутність не є причиною понехання поступовання перед мировим судом. Адвокат, член кооперативи, не може приняти участи в іншому позакооперативному мировому суді. Поступовання в кожній конкретній мировій справі буде переведене на основі формального запису на мировий суд. Уділ виносить 20 зол. Ближчі постанови про урядування та діловодство кооперативи є обговорені в регуляміні, ухваленому на конституючих зборах кооперативи. Ось головні нариси цього доволі оригінально подуманого почину. Будучність покаже, чи і в якій мірі кооператива оправдає покладані на неї надії. Річ ясна, що українське громадянство, яке шукалоб полагоди своїх цивільних справ у мировому суді цієї кооперативи, повинно самозрозуміло предкладати там свої справи, тільки через українських адвокатів в Перемишлі та тільки спосміж них вибирати арбітрів і суперарбітра.

Адвокат.

Ювилей філії „Просвіти" в Підгайцях.

(Кореспонденція з Підгаєць.)

Дня 29. травня ц. р. святкувала філія „Просвіти" в Підгайцях ювилей 40-ліття свого існування. Свято почалося Архієрейською Службою Божою, яку відправив Преосвященний Кир Никита з асисті численного духовенства. Після Богослуження й уділення пастирського благословенства виголосив Достойний Владика до вірних проповідь про ту велику ролю, що її відограла „Просвіта" в національному відродженні нашого народу.

У міжчасі, на просторі між „Народним Домом" і церквою уформувався похід, який по богослуженні рушив на кладовище, щоби віддати честь тлінним останкам пок. о. Станислава Новосада, першого голови підгаєцької філії, що записав ціле своє майно в квоті 120.000 австр. корон на стипендії для молоді, а тестатором своєї останньої волі іменував „Просвіту". Імпозантно виглядав цей похід, в якому взяла участь понад 11-тисячна маса народу з цілої Підгаєччини. До походу стануло всі читальні з цілого повіту, в числі 62, а кожна мала по 100—120 учасників. Керманичем цього величавого походу був п. Цаньків Іван, урядовець філії, який мав до помочі 30 впорядчиків та помічників. Похід отвирала селянська орхестра з Новосілок, за якою йшли представники поодиноких читалень з вінцями. Відтак поступала церковна процесія, а за нею хор підгаєцької читальні. Опісля йшло духовенство (около 40 осіб) з Владикою Кир Никитою і місцевим парохом. За духовенством їхали присутні члени-основателі філії в числі 4, що явилися на святі, а саме: Всч. о. Іван Сендецький, емер. учитель Василь Камінський та селяни Іван Будний і Діонізій Шкіра. За ними поступав делегат Головного Виділу п. Михайло Таранько в товаристві голови філії д-ра Стецюка й делегата тернопільської філії, посла Ладики та посла Підгаєччини Олекси Яворського, що заступав Укр. Парляментарну Репрезентацію, а відтак виділ філії і запрошені гості й делегати зпоза повіту. Ця частина походу йшла в асисті почесної лави Січовиків, які по обох боках дороги пильнували ладу. Відтак йшли чвірками всі читальні, кожна з відповідною таблицею. 16 читальняних хорів і 5 селянських орхестр співали національні пісні та грали маршові українські мельодії. Похід замикала читальня з Вербова.

На кладовищу відправив панахиду Преосвященний Владика на гробах о. Ст. Новосада і Дмитра й Теклі Маркушів, підгаєцьких міщан, які були добродіями філії. Вінки зложено на гробах усіх померших членів філії. По панахиді на цвинтарному майдані виголосив о. Евген Мацелюх, парох Голгоч, високопатріотичну проповідь, в якій змалював заслуги „Просвіти" для розвитку нашого національного життя, яка через свої філії й читальні сповнила основу Шевченкового заповіту „Обніміте брати мої найменшого брата" й закінчив зазивом до всіх живучих, щоби єдналися в „Просвіті", бо Вона поруч Церкви, друга твердиня наших національних цінностей.

З цвинтаря похід рушив на Старе Місто, — де на великому майдані відбулася друга частина ювилейного свята. Довкола загородженого чотирокутника, призначеного на продукції хорів та орхестр, на трибуну для запрошених гостей і делеґацій та підвищення для промовців, впорядчики уформували у взірцевому ладі всі читальні, які перед тим, серед зливного дощу, переде-філювали перед приявними на трибуні членами-основателями філії, а відтак станули на означених впорядчиками місцях.

Точно в годині 2-ій зполудня голова філії, д-р Стецюк відкрив цю частину свята бадьорою промовою, в якій дав короткий начерк невтомних змагань усіх просвітних діячів Підгаєччини, яких вислідом є це ювилейне свято й повитав усіх присутніх на ньому делеґатів від філій й усіх читалень Підгаєччини. Відтак злучені хори відспівали гимн „Просвіти". Потім йшли привіти. Перший привіт зложив від Матірного Т-ва секретар Головного Виділу, п. Михайло Таранько в словах: „З нагоди сорокових роковин просвітно-організаційної діяльности підгаєцької філії „Просвіти" маю честь зложити нині Достойній Ювилятці, від імени Головного Товариства „Просвіта" у Львові слова сердечного привіту враз з побажанням якнайкращого розвитку на будуче в користь загального добра українського громадянства Підгаєччини та на славу і честь усього українського народу". Зокрема повитав делеґат зібраних від голови Товариства, який з причин від нього незалежних на це свято не міг прибути та від члена Гол. Виділу радника Юліяна Дроздовського, що був перед війною довголітним секретарем філії і положив чималі заслуги для її розвитку. Від тернопільської філії „Просвіти" привитав зібраних посол Ладика та у довшій промові прегарно змалював стремління українського народу до просвіти. Закінчив промову палким закликом до всіх, щоби єдналися під просвітянським прапором. Гураган оплесків був відповідю на ці слова від багатотисячної народньої маси. На свято наспіло кільканадесять привітів від численних філій у краю, від багатьох читалень із суміжних повітів, від різних культурних та економічних установ; наспів теж сердечний привіт з Америки від еміґрантів з Підгаєччини та від 2 членів основників філії (р. Ром. Фіцалевича і о. Тим. Бордуляка), які на це свято не могли явитися особисто.

Всі ті привіти відчитав секретар Ювилейного Комітету, посол Олекса Яворський, який теж виголосив привіт від імени Укр. Парляментарної Репрезентації. Потім слідували хорові продукції сполучених хорів, що відспівали пісні: „Не згасайте ясні зорі" й „Не плакати нам", які випали незвичайно імпозантно. Відтак вийшов на трибуну делеґат Гол. Виділу та виголосив довшу промову, в якій представив історію розвитку просвітянського життя в Підгаєччині на тлі наймаркантніших подій за час 40-ліття діяльности філії й закінчив апелем до теперішніх її керманичів, щоби воплотили в життя всі ті високі ідеї, які мали на цілі їх попередники перед 40 літами. Промовець підчеркнув в першій мірі заслуги першого основника філії бл. п. о. Івана Наврoцького, що був довгі літа неструдженим просвітянським робітником у Підгаєччині.

Хорові продукції всіх поодиноких читальняних хорів, переплітані музичними точками селянських орхестр, були наче показовим іспитом культурного розвитку та мистецької культури широких селянських кругів підгаєцької землі. Національним гимном, який відспівали всі присутні, та подякою всім за масову участь у цьому національному святі, яку зложив від філії її теперішній енерґійний керманич д-р Г. Стецюк — закінчилося це імпозантне свято, яке зробило на всіх велике враження й остане милим спомином на довгі літа в памяти цілої Підгаєччини. Свято тревало безперервно від 8. рано до 6. вечором й перейшло спокійно у взірцевому ладі, так, що адміністраційна влада не мала ніякої притоки до інтервенції. По скінченому торжестві приймав Комітет Владику, делеґатів та місцевих гостей скромним обідом у просторій салі Брацького Дому. В часі обіду виголошено низку тоастів та промов, що були доповненням образу дотеперішньої діяльности філії та показчиком її завдань на будуче.

Кабінетна кріза в Румунії.

З Букарешту повідомляють, що Тітулеску зрікся місії утворення нового румунського уряду. Цю місію одержав тепер Вайда-Воєвод, провідник трансильванських людовців, який розпочав переговори на основах вузшої концентрації без лібералів. Вайда-Воєвод був міністром внутрішніх справ в уряді Маніва і є думки, що новий трівкий уряд може повстати тільки шляхом нових виборів, як це діється в Німеччині.

НОВИЙ РУМУНСЬКИЙ УРЯД.

БУКАРЕШТ, 6. VI. ПАТ. Вайда-Воєвод утворив новий кабінет, в якого склад увійшли: премієр і міністер внутрішних справ Вайда-Воєвод, фінанси Мадонеску, народна оборона ген. Стефанеску, справедливість Потарцін, промисл і торговля Люґоціяну. Всі ті теки обсаджені членами національно-селянської партії. Інші будуть обсаджені після переговорів між Воєводом і Братіяну.

——o——

Відчинення вистави української ґрафіки.

Дня 5-то ц. м. в год. 12-ій відчинили в салях „Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка" виставу української ґрафіки. Почалась вона коротким вступним словом п. М. Осінчука, який ядерно поінформував зібраних про значіння українського ґрафічного мистецтва, що обсягом своєї праці і впливом стає щораз ширше.

Приємно ствердити, що вистава притягла велику скількість гостей, між якими крім наших чільних громадян, представників ріжних установ, можна було запримітити теж представників усяких консулятів, польських і жидівських артистів і аматорів мистецтва.

Експонати поміщені в трьох кімнатах та є їх стільки, що могли би заповнити салі і вдвоє більші. Подрібну оцінку вистави помістимо небавком. Вистава буде відчинена до кінця місяця. Дня 9-го ц. м. публика зможе користати від год. 10-ої із фахових пояснень, які даватимуть самі члени А. Н. У. М.

Засудили посла Олексу Яворського.

Дня 3. 6. ц. р. відбулася в городському суді в Підгайцях розправа проти посла Олекси Яворського за провину з § 279 і 283 к. з. Акт обвинувачення закидував пос. Яворському, що він у 1930 р. після розвязання комісарем старости посольського віча, взивав присутніх, щоби не розходилися.

Чотирьох прокураторських свідків, а то комісар Ланьцуцький, трьох постерункових і жид Макс Ґросс потвердили акт обвинувачення, натомість заприсяжених 15 свідків оборони ствердили тезу оборони обвинуваченого, а саме, що посол Яворський взивав вічевиків, щоби розходилися та своїм поступованням причинився до того, що люди спокійно розійшлися домів. Суддя Рудницький мимо того не дав віри свідкам оборони та засудив посла Олексу Яворського на 14 днів арешту.

Припинення акції допомоги безробітним.

Вислід пленарного засідання воєвідського комітету для справ безробіття.

Дня 31. травня попол. відбулося пленарне засідання воєвідського Комітету для справ безробіття зі слідуючим денним порядком, на якому воєвода Рожнецький виголосив довшу промову, якої зміст такий:

Рік тому покликано Воєвідський Комітет для справ безробіття. Тоді істнувала журба, як перетревати зиму, як помогти людям, що остають без праці.

По кінець квітня ц. р. зібрано у львівському воєвідстві майже 870.000 зол. готівкою. Коли додамо до цего вартість чинитьб і пожертв в натурі, жертвенність з кінцем травня перевищила мілион золотих. В діяльности Воєвідського Комітету і Повітових Комітетів не було ніяких політичних непорозумінь ані тертя. Особисті переконання, ріжниці національні та віроісповідні не мали ніякого впливу на акцію.

Рівнорядно з акцією Комітетів для справ безробіття і в порозумінні з ними працювали: Епископський Комітет, Український Комітет, допомоги безробітним і вбогим та Жидівський Комітет Горожанський наглої помочі. Вони обнимали своєю опікою всіх тих, що з оглядів формальних не могли бути зареєстровані як безробітні. По думці ухвали Ради Міністрів з дня 5. серпня 1931 р. Комітети для справ безробіття були покликані для опіки над робітниками і умовними працівниками, яких головним джерелом утримання була наймана праця. Іншими жертвами тяжкої крізи економічної занялись ці три Комітети, збираючи у власному обсязі засоби для тих, що потребували помочі. Ця співпраця харитативних Комітетів з Комітетами для справ безробіття була вартісна і хосенна.

Перед нами в літній порі стоїть безробіття не таке гостре, але на зимові місяці безсумнівно треба буде обновити ту акцію з більшим зусиллям.

По думці постанов Начального Комітету з дня 14. квітня 1932 ч. 60/2742 діяльність повітових Комітетів, Воєвідського Комітету повинна бути з кінцем червня зліквідована. Числячись з дійсністю безробіття, воєвода пропонує застановити діяльність Комітету на час літніх місяців, поручаючи Виконавчому Видідові Комітету для справ безробіття перевести ліквідацію дотеперішнього обсягу діяльности та приготуватись до дальшої акції.

Зібрані прийняли внесок Ревізійної Комісії на уділення Виконавчому Видилові абсолюторії з дотеперішньої діяльности та внесок припинити діяльність Комітету на час літніх місяців та поручити Виконавчому Видідові перевести ліквідацію дотеперішнього обсягу діяльности як також приготуватись до праці в зимових місяцях.

Гінденбурґ зробить місце Гогенцолєрнові.

МОСКВА, 6. VI. ПАТ. Радянська преса, обговорюючи новий німецький уряд, стверджує, що після нових виборів до райхстагу президент Гінденбурґ уступить, а його місце займе б. наслідник престола в характері начальника держави, що буде вступним етапом до відреставрування влади Гогенцолернів. Всі радянські часописи відзиваються про новий німецький уряд ворожо.

——o——

Ще про відносини в православній церкві у Львові

Заява п. О. Лелявської.

Високоповажаний Пане Редакторе!

В ч. 117. ґазети „Діло" надрукований лист пп. Йосифа Яновицького, Евгенії Кокушиної, Іраґли Берґерової й Іларіона Явора, в якім ці особи, називаючи себе представниками парохії і підшиваючись чомусь під галичан*), подають відносно подій у львівській православній церкві відомости, які не відповідають дійсности.

Лист цей навмисно складаний таким казуїстичним способом, що не знати, кого і як слід за нього скаржити. До кинутих у цім листі обвинувачень відносно долярівок, які нібе то „виграли", автори всюди додають слово „кажуть" відхилюючи від себе таким чином відповідальність за таку отверту клевету. Всі інші обвинувачення автори листа формулують у множині і безособовій формі: „усунули, „пояснили", „почалися доноси" або відносяться до моїх „прихильників", але без означення їх імен.

Одначе з огляду на те, що автори листа мали цілком виразний намір кинути камінням ізза „казуїстичного паркану саме в мене", прошу Редакцію „Діла" дати місце на сторінках „Діла" слідуючій моїй заяві:

Неправдою є нібито я обвинувачую о. Пантелеймона в тому, що він „злодій", „розпусник" і „украінофіл". Таке твердження особливо дивне з боку першого з підписаних авторів листа п. Яновицького, бож саме він обвинувачував у своїй промові, проголошеній у львівській православній церкві 10 квітня ц. р., мого чоловіка в украінозаторській діяльности. Таким чином згаданий п. Яновицький виставляє нас перед читачами „Діла" „украіножерами", а перед русскими парохіянами у православній церкві „украіноманами".

„Долярівки", які я маю у себе в руках, як заступниця голови церковного брацтва, куплені на підставі ухвали брацтва в кількості десять штук, а пізніше за гроші одержані з купонів, куплено ще дві „долярівки". Їх числа записані і зберігаються у церковного старости. Домагання авторів листа віддати ці „долярівки" до церковної каси цілком безпідставне: каса брацтва цілком самостійна, незалежна і відокремлена від церковної каси. Крім того, церковна каса нині безправно захоплена тим-же п. Яновицьким, як це устаалено духовною владою (консисторією), котра домагається повного усунення п. Яновицького від церковної скрині.

Так само безпідставне і нарахування авторами листа своїх однодумців у триста, а моїх у… пять чоловік. В такому випадку, пощо було підступом захоплювати і ховати ключі від церкви? Тим часом саму лише тільки просьбу про переведення слідства над діяльністю о. Сапіги підписало до 100 парохіян.

Що-ж до питання про те, хто перший подав до друку відомости про сумні події в православній церкві, я крім офіціяльних спростувань з повним моїм підписом ніяких інших статтей у пресі не друкувала: першіж нотатки про ці події, і при тому з невірним і ворожим до мене освітленням, помістила польська ґазета „Sprawiedliwość" у числі, що появилось 5. травня ц. р. і від цього часу безупинно повторює їх у кожному числі.

ЗАСТ. ГОЛОВИ ПРАВ. БРАЦТВА У ЛЬВОВІ:
Ольга Лелявская.

Львів, д. 3. червня 1932 р.

*) Від Редакції. У цій справі було в „Ділі" надруковане вияснення. Замість „прилучаних" вложено було в названій статті слово „галичани".

——o——

ОСТАННІ ВІСТИ

ПРО ЛЕТ. ГАВЗНЕРА ПРОПАВ УСЯКИЙ СЛІД.

Анґлійське м-ство летунства дістає відповіди на телеграми вислані до кораблів на півн. Атлянтику в справі лет. Гавзнера. Ніодин із кораблів не натрапив на сліди Гавзнерового літака. Також вістки, начеб Гавзнер перелетів над м. Корк в Ірляндії показалися неправдивими. Тому що вже минуло 70 год., а Гавзнер мав бензини на 50 год., є певне, що він уже не в повітрі. Здогадуються, що можливе ще булоб, що Гавзнера врятував якийсь рибальський корабель

СЕНЗАЦІЙНА РОЗПРАВА ПРОТИ ПРИС. СУДДІВ.

Як ми свого часу повідомляли, присяглі судді в Самборі увільнили Анну Топоровічову з Лужка Гор., яка вбила свого чоловіка. Виявилося, що родина Топоровичової підкупила лікаря д-ра Фукса та присяглих суддів, для яких уладила „прийом" у ресторані. Тих самих присяглих суддів старалася підкупити родина підпалача Сроковського.

В понеділок почалася розправа в звязку „присяглою аферою". Розправа потреває кільканадцять днів. Перед судом станули: д-р Фукс, лікар зі Самбора, Кат. Шмідова, Вінк. Чайковський, Марія Копач, Агн. Чайковська, Ант. Тадель, інж. Токаж, Мих. Артимович, Йос. Суруфка, Ів. Пуштола, Ант. Валькевич, Каз. Мельський, Каз. Пшибильський, Ів. Завадзький, Вол. Монастерський.

Всі обвинувачені заявили, що не почуваються до вини.

СУДДЯ ТА СУДОВИКИ ПІД ЗАКИДОМ ХАБАРНИЦТВА.

8. червня починається в окружному суді в Рівному розправа проти начальника гор. суду в Сарнах Сарія Ромішовського, ст. суд. секретаря Станіславського, ст. суд. секретаря Ст. Цеплого, обвинувачених у цьому, що брали хабарі від обвинувачених, привласнення та фальшування документів. Обвинувачені робили таке від 6 літ. Акт обвинувачення обіймає 1000 стор. На розправу покликали 50 свідків.

ВИБОРИ ДО РАЙХСТАҐУ 31. ЛИПНЯ.

БЕРЛІН, 6. VI. ПАТ. През. Гінденбурґ визначив речинець виборів до райхстаґу на 31. липня ц. р.

ГРОШЕВА БІРЖА.

Доляр Зл. Д. 8.86.00—8.86.50, канадійський доляр 7.72.00—7.80.00, чеські корони 0.26.33—0.26.50, фр. франки 0.35.00—0.35.20, шв. фр. 1.72.80—1.73.20, фунти стерл. 33.00—33.20, рум. лей 0.05.00—0.05.50, німецька марка 2.11.20.

Револьта молдавських селян.

Румунський закон про віддовження селянства не втихомирив хліборобських мас, доведених до руїни страшною господарською крізою. З Букарешту приходять вісти, що свідчать про спорадичні вибухи селянської револьти в Молдавії. В селі Гардештах селяни впали до мешкання дідича Русовіча, прогнали його з родиною та взяли в посідання землю. Щоби привернути порядок у селі, вислали туди військо. Подібний випадок стався в Летканах, де селяни забрали 6 моргів поля, власність принца Кантакузіна й розігнали всю худобу. Жандармерія опанувала ситуацію щойно після завзятого бою, в якому вбито 8 селян. Провідників повстання арештували.

—o—

Після революції в Чіле.

САНТ ЯГО ДЕ ЧІЛЕ, 5. VI. ПАТ. Підчас революції було лише 3 убитих і 60 ранених. Сталося це завдяки війську, на яке рахував през. Монтеро.

В усій країні подають вістки про склад нового уряду, який хоче перевести ревізію конституції та створити соціялістичну республику. Новий уряд приступив до розвязання кількох полків, а задержать лише невелику скількість для вдержання прилюдного порядку.

Не уступив?

САНТЯГО ДЕ ЧІЛЕ, 6. VI. ПАТ. З останніх вісток виходить, що президент республики Монтеро не уступив.

—o—

Новий успіх гітлерівців.

БЕРЛІН. 6. VI. ПАТ. Вибори до краевого сойму в Мекленбургії дали такий вислід: соціялдемократи здобули 18 мандатів, досі мали 20; комуністи 4 (3) і гітлерівці 29 (2), німецькі націонали 1 мандат.

НОВИНКИ

— **Черновецький „Час“,** що з причини великих грошевих залеглостей своїх читачів припинив був свое видавництво, виходить дальше як щоденник.

— **Відгомін одного судового процесу.** Від директора філії укр. гімназії п. Івана Бабія дістаємо до опублікування таку заяву: „Подаючи нібито дослівно мої зізнання в судовому процесі в справі летючок ОУН, „Новий Час“ викривив деякі думки, пропускаючи зглядно додаючи поодинокі слова, звороти, а навіть цілі речення. Думаю, що таке поступовання не повинно мати місця в поважній ґазеті, бо воно далеке від основних засад моралі, що мусять обовязувати поважну пресу. — З правдивою пошаною **Іван Бабій,** упр. філії укр. гімн. Львів, Рутовського ч. 22/III.“

— **Зїзд старостів** львівського воевідства відбувся 5 ц. м. у Львові. Предметом нарад були справи публичної безпеки та акція фінансової допомоги для рільництва.

— **Знову трагедія над Дністром.** На румунсько-радянській границі розігралася перед кількома днями нова крівава трагедія втікачів з більшовицького пекла. Родина, зложена з чоловіка, жінки та двох дітей, хотіла переплисти човном ріку на румунський беріг. Побачила це більшовицька гранична сторожа і засипала їх градом куль. В очах 8-літного хлопця і його 3-літної сестрички згинули родичі, поцілені кулями. Однак дітям удалось таки доплисти до берега, де сиротами занялася румунська гранична сторожа.

— **Яке буде літо?** На основі прогнози метеорольогів треба надіятися в середущій та східній Европі горячого та сухого літа. Вказує на це цьогорічний уклад сонішних плям. Подібний уклад плям був у роках 1878, 1887, 1899, 1911 і 1921, коли в Німеччині, Австро-Угорщині і південній Росії були великі спеки й посуха. Початок червня покищо на це не вказує.

— **Авантуру при бранці** счинили 4 ц. м. в повітовому старостві у Львові примусові кандидати до військової служби. Наслідком того дісталися до арешту Володимир Валько, Василь Фурта і Микола Бандера, всі зі села Зарубець пов. Львів.

— **Пропала з долярами.** Семен Данкевич (вул. Земялковського 8) повідомив поліцію, що його 19-літня дочка Йосифа пропала зі Львова з 300 долярами.

— **Дрібні вісти.** Безробітний кельнер Макс Вінікер кинувся біля Підзамча у Львові під колеса потягу, які відтяли йому обі ноги, і вмер перевезений до шпиталю. — Еміграційний уряд у Варшаві приділено до міністерства праці. — В Погорільцях пов. Перемишляни заведено телефонічну й телеграфічну службу в обмежених денних годинах. — У Львові застрайкували цегольняні робітники, домагаючись підвишки зарібків тоді, коли власники цеголень хотіли обнизити платні.

— **Сензаційне самогубство професора.** В Золочеві застрілився професор місцевої польської гімназії Харик. Він був господарем 8-ої кляси, яку провів від нижчої гімназії до матури. Іспит зрілости минулого тижня випав погано, бо перепало аж 9 абітурієнтів. З того приводу прийшло між візитатором, висланим з кураторії, і проф. Харком до гострої сцисії, після чого професор попав у такий нервовий розстрій, що відобрав собі життя. Мав 60 літ.

— **Обікрав легкодушну.** Ксеню Косову з Нараїва, пов. Бережани, привіз реемігрант Костка до Львова, щоби їй тут виробити документи. Документів Косовій не виробив, а забрав у неї 80 долярів і 890 зол. і пропав. Поліція шукае обманця.

— **Підпалили ліс.** В громаді Монастирок пов. Броди хтось підпалив зруб ліса, в якому находилося коло 2.000 метрів будівельного й опалового дерева.

— **Смілого грабункового нападу** доконали минулої неділі до мешкання майора Шапіро у Варшаві. В 10 год. вранці добулися до його мешкання два бандити, звязали майора принесеними шнурами, опісля сплюндрували ціле мешкання і зрабували готівкою 5.000 зол. та 10 будівельних преміівок. Бандити втікли без перешкоди.

— **Невдалий замах на Мусолінія.** На Венецькій площі в Римі поліційні аґенти арештували людину, при якій найшли дві бомби і револьвер. Арештований виказався фальшивим пашпортом на назвище Бардельота Анджельо. Він признався, що він хотів виконати замах на Мусолінія, який мешкае при цій площі. Показалось, що він є політичним емігрантом і вернув до Італії в жовтні м. р. Замах на Мусолінія хотів виконати в неділю рано, підчас свята в честь Ґарібальдія. Однак занехав свій намір, побоюючись, що рівночасно з Мусолінієм може згинути від бомби король з королевою.

— **35 бомб упало на Пекін.** З Пекіну повідомляють, що минулої пятниці сталася там нечувана в історії летунства катастрофа, яка спричинила смерть 22 осіб, а 41 людей вийшло з ранами. Китайський бомбовий літак, що вертав з акції проти бандитів у провінції Кваншан, викинув через неувагу, мабуть наслідком лихого механізму бомбомету, 35 бомб, які експльодували в найлюднішій дільниці. Шкоди величезні. Китайська влада арештувала пільота.

— **Землетрус в Мексику,** про який наспіли в останньому часі вістки, був одним з найстрашніших, які знае та країна. Число вбитих начисляють на 1000 осіб, а тисячі людей потовкло. Багато малих міст, між ними Антенгвіліо, зрівняло з землею. В самому місті Мексику згинуло під румовищами 500 осіб, а в місцевости Ґвадаляяра 400 осіб. Осередком землетрусу була місцевість Манзаніло.

— **Маляр фальшівник грошей.** В Берліні арештували маляря графіка Вальтера Паля і його жінку під закидом фальшування банкнотів. В часі ревізії в його мешканні викрили машини та прилади до друкування маркових банкнотів. Доходження викрили, що Поль фальшував гроші від 8 років, фабрикуючи масово 10, 20 і 50-маркові банкноти.

— **Вкрали австралійську церкву.** Австралійці кажуть, що їхні злодії здобули рекорд тяжкої ваги злодійства, коли ватага злодіїв розібрала й вкрала велику, в кольоніяльнім стилю деревляну церкву на острові Мосчето, який лежить у долішній части ріки Гунтер, у стейті Ню Савт Велс (Нова Південна Валія). Коли ватага злодіїв у робітничих одягах приїхала двома великими суднами на остров і почала розбирати церкву, здивовані мешканці острова вдоволилися запевненням злодіїв, що церкву мають перебудувати в кращому місці. Щойно тоді, коли за злодіями й церквою не стало сліду, вірні дізналися, що високий кошт будівельного матеріялу й цінні деревляні предмети церкви стягнули на себе злодіїв.

— **Число студентів у десятьох найбільших американських університетах.** Колумбія юніверситі в Ню Йорку мае 37.808 студентів; Ню Йорк юніверситі в Ню Йорку 31.236; юніверситі оф Калифорнія в Беркелей 19.235; Калидж оф ди Ситі оф Ню Йорк 18.300; юніверситі оф Пенсилвенія в Філядельфії Па 15.800; юніверситі оф Шікаго Ілл. 15.646; Огайо Стейт юніверситі в Колумбус О. 15.126; юніверситі оф Іллиной в Юрбейна Ілл. 14.896; Бостон юніверситі 14.611; юніверситі оф Пітсбурґ 14.342 студентів.

— **Канада викидає комуністів.** Поліція у Вінніпегу арештувала недавно трьох тамошних комуністів. Між арештованими є редактор російського комуністичного часопису „Канадскій Гудок“ М. Ясний. Його передали іміграційному урядови, який мае його депортувати. В Содбурі (Онтеріо) арештували редактора фінського комуністичного часопису „Вапаус“, Арва Ваару. Його також мають депортувати з Канади. Також арештували у Вінніпегу Д. Хоміцького, робітника з друкарні „Робітничих Вістей“. Іміграційна влада хоче депортувати його без судових доходжень.

— **За 4.000 долярів місячно** зїдае харчів звіринний світ у зоольоґічному городі міста Філядельфії. Так пише Ц. Емерсон Бровн, директор зоольоґічного городу названого міста, у своїй книжці „Мої товариші звірята“. На цю поживу складається між іншим 175.000 фунтів сіна, 10.000 фунтів мяса, 20.000 фунтів кукурудзи, вівса й висівок, 5.500 фунтів риби, 500 жаб і 10 фунтів імпортованих з Африки комашних (муравлиних) яець. Щоденна порція для кожного з двох великанів гіпопотамів, з котрих один називається Султан, а другий Фатіма, складається з 12 кварт бараболь рано, 12 кварт каші з вівса й висівок, 4 головки капусти й біля 52 фунти сіна пополудні. Великан слон, що називається Лизі й важить три тони, зїдае щоденно 100 фунтів сіна, 10 кварт миятої ярини й 16 кварт вівса та висівок. Звіринний світ у зоольоґічному городі міста Філядельфії начисляе 3.300 штук.

— **Ширші Сходини Жіночого Кружка ім. Ганни Барвінок** відбудуться в середу 8. червня в 6-ій год. вечора в домівці при вул. Мохнацького 12. На деннім порядку **відчит інж. Стефанії Чижович** на тему: **„Жінка у виборі свого звання (фаху)“.** Численно явитись просить **Старшина.**

— **Матура в перемиській гімназії.** Іспит зрілости в державній гімназії з українською мовою навчання в Перемишлі під проводом директора гімназії п. Степана Шаха від 23. травня до 3. червня ц. р. Здали іспит абітурієнти: Відділ А: 1) Антонович Омелян, 2) Барицький Василь, 3) Беч Любомир, 4) Бучак Мирон, 5) Вітошинський Борис, 6) Галазика Іван, 7) Зубольський Евген, 8) Качмар Михайло, 9) Кашубинський Роман, 10) Козак Богдан, 11) Митюк Льонгін, 12) Павлик Володимир, 13) Павлик Мирослав 14) Пелліх Андрій, 15) Толопка Дмитро, 16) Федак Володимир, 17) Федевич Іван, 18) Хаджай Нестор. — Відділ Б: 1) Біланич Іван, 2) Гасько Осип, 3) Дудра Михайло, 4) Журавецький Антін, 5) Завітковський Іван, 6) Заяць Ярослав, 7) Зятик Святослав, 8) Козарський Мирослав, 9) Копистянський Андронік, 10) Коростіль Мирослав, 11) Кучерепа Іван, 12) Лапичак Тома, 13) Мелешко Матвій, 14) Милянюк Юрко, 15) Онуферко Ярослав, 16) Рейнарович Лев, 7) Росовський Андрій, 18) Січка-Витвицький Степан, 19) Стахурський Степан, 20) Ференц Михайло, 21) Турчинський Дмитро, 22) Яцусь Іван. — Відділ В: 1) Бак Теофіль, 2) Балаш Степан, 3) Білинський Омелян, 4) Іваш Петро, 5) Ковальський Роман, 6) Колтунюк Орест, 7) Матейко Іван, 8) Мацьків Станислав, 9) Мачай Іван, 10) Мричко Володимир, 11) Опока Лев, 12) Пеленський Любомир, 13) Подляшевський Ярослав, 14) Прокоп Константин, 15) Рамраз Соломон, 16) Сандбанк Максим, 17) Стахів Степан, 18) Фельзер Лейба. Разом 58. Репробовано у відділі А — 3, у відділі Б — 5, у відділі В — 3.

— **Знижкові білети** (50%) до цирку Станевських можуть купувати передплатники „Діла“ в адміністрації „Діла“.

—o—

Із судової салі.

О. СТЕПАН ОНИШКЕВИЧ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 3. червня 1932 відбулася в городському суді в Рудках карна розправа до ч. Kr 568/32 проти б. посла до австрійського парляменту о. Степана Онишкевича і господаря п. Василя Скочиляса з Вощанець за переступство з § 305 з. к. В акті обвинувачення прокуратура закинула о. Он., що він на довірочних зборах УНДО в Рудках 15 січня ц. р., на котрих переведено партійну організацію, а де пос. Тершаковець складав посольське справоздання, сказав: „мусимо організуватися, іти крок за кроком, щоби Польщу розбити. Польща мусить пукнути“. Як свідків покликала прокуратура три особи, селян лат. обряду. Перший покликаний свідок не явився, бо в бійці з товаришами його вбили. При слідстві він заявив, що чув як о. Он. сказав потихо: „Польщ· (а — голосно) мусить пукнути“. Другий тепер нічогісінько собі не пригадує, бо то було вже давно, але то що він сказав у слідчому протоколі за свіжої памяти, є правда. На кожне питання оборонця адв. д-ра В. Климишина з Рудок відзивався образливо, глумливо, що він собі тепер нічого не пригадує; чи на збори його хто післав для якоїсь цілі, то це нікого не обходить. Він лише заявив, що на зборах був шум, як то звичайно буває на вічах, де є багато людей, та що він стояв около 20-ий від о. Он.

і все добре чув. Третий свідок чув, як хтось на салі говорив образливо проти Польщі, але чи то був В. Скочиляс, — він того не знає. Свідки оборони трьох старших священиків і один селянин — ще заподаних 3, суд не покликав — заявили однозгідно, що були 5—6 кроків від о. Он., чули докладно промову о. Он. і виключають, щоби о. Он. інкриміновані слова: „Польща мусить пукнути" виголосив, бо то не було би згідне з тенором його цілої промови. Щодо Скочиляса, то його парох заявив, що докладно слухав його промову, але слів йому закидуваних не чув.

Випрокуючий суддя на підставі висліду розправи засудив о. Онишкевича на 1 місяць арешту з відложенням на 2 роки з огляду на вік обвинуваченого (понад 70 літ) і що обвинувачений ще не був ніколи караний. Вправді свідки оборони ствердили, що чули докладно промову о. Он. і не чули закидуваних йому слів та виключають, щоби о. Он. міг інкриміновані слова сказати, то все таки свідки прокуратури могли закидувані о. Он. слова почути. Покликання дальших свідків оборони суд відкинув, бо й вони певно сказали би те, що вже переслухані свідки сказали. В. Скочиляса суд увільнив від вини і кари. Оборона внесла відклик проти засуду, а заст. прокуратора проти звільнення Скочиляса.

ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ В БЕРЕЖАНАХ.

Судова розправа проти 6 молодих українців із Богатковець, Купчинець і Беневи, що велася перед кількома днями перед бережанським трибуналом присяжних суддів, скінчилася в суботу, 4. ц. м. Миколу Кулецького, Ярослава Якимця, Івана Кравця, Василя Данилюка, Павла Фалиму і Гриця Чорнія засудили за поширювання небезпечних летючок на кару по 10 місяців тяжкої вязниці.

Перед тим самим трибуналом відбувся 1. ц. м. процес проти Василя Паламаря, торговельного помічника „Народньої Торговлі" в Луцьку, і Петра Кучми, такогож помічника з Рогатина, обвинувачених за злочин державної зради, якого допустилися поширюючи „Сурму" та інші летючки протидержавного змісту. Судді присяжні потвердили питання щодо злочину з § 65 (нарушення публичного спокою), наслідком чого запав присуд, яким засудили: Паламара на 2 роки і Кучму на 1 рік тяжкої вязниці.

СПРАВА БОРИСЛАВСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ.

Дрогобицький городський суд розглядав у Бориславі справу 53 бориславських мешканців, обвинувачених за участь у заворушеннях, які були в червні м. р. Обвинувачені грабили харчеві продукти і т. п., а деякі ставили опір поліційним органам. 47 обвинувачених засудили на три тижні арешту, сконсумованого переважно слідчим арештом, а 6 увільнили.

—o—

Дописи.

БРОДИ. (Освітня праця в повіті. — Свято „Просвіти" в Бродах). По анкеті, яка відбулася в Бродах дня 25. січня 1932 р. у справі санування Т-ва „Просвіти" у Львові почався оживлений рух по читальнях Брідщини. У поодиноких читальнях стала Філія „Просвіти" влаштовувати свята „Просвіти" як при допомозі хору Тов. „Боян" у Бродах, так і при незвичайно активній участи брідських студентів п. Юрія Чубатого і п. Ю. Германа. З великим признанням належить піднести заслуги заступника дирігента хору Тов. „Боян" п. Володимира Чубатого і членів хору, які все радо спішили на свята влаштовувані Філією, як також і повищих студентів, які не жалували труду і не боячись найбільших морозів виступали на тих святах з промовами чи відвідували читальні в характері делегатів на загальних зборах або референтів на святах, влаштовуваних самими читальнями. Дня 15. V. ц. р. відбулося заходами Філії „Просвіти" у Бродах „Свято Просвіти" в Бродах. Свято розпочалося в год. 16. панахидою в парохіяльній церкві за померших членів філії при співучасти 8 священиків під проводом Всеч. о. декана Н. Демчинського. На панахиді співав хор місцевого „Бояна". Прегарну патріотичну проповідь виголосив о. Михайло Гаврилюк зі Старих Бродів. В год. 17. розпочалася в салі Муз. Т-ва, яка була битком виповнена, святочна академія відспіванням Торжественної Кантати С. Людкевича хором „Бояна" під орудою о. проф. М. Е. Осадци. По кантаті виголосив п. Юрій Герман дуже добре опрацьоване вступне слово, за що молодому громадянинові належиться повне признання. Відтак співали селянські хори зі Шнирева, Суховолі і Гаїв Дітковецьких, які зі свого завдання цілком добре вивязалися, чим дали доказ зрозуміння ваги пісні для національного освідомлення широких мас українського громадянства. Далі слідували декламації малих дітей, які захоплювали публику, бо треба було бачити 4-літні декляматорки зі Суховолі в українських строях і чути, як маленька Галя Хомич декламувала „Я вірю як у Бога, в відродження країни, оце есть, оце есть дорога з упадку і руїни", або маленька Оля Яськевич „Чого вітре, чого буйний дмеш на Україну, Вона і так обідрана, Вона сиротина", а маленька Надя Колодій „Я так кохаю Тебе Україно!" Гарно декламувала старша дівчинка з Голоскович Дацюк і хлопчик з Дубя Тимко Чорнобай. — Друга частина Свята почалася виголошенням 10 заповідей просвітянина, які гарно виголосила п. Осипа Діликівна. В другій точці співав наші пісні теноровий соліст п. Л. Йойко зі Золочева, який своїм героїчним голосом поривав публику. Далі відспівав хор новиків „Бояна" 3 пісні під орудою п. Володимира Дутчака. Слідуюча точка це декламація „Ніч на чужині" О. Бабія, яку по мистецьки виголосила [illegible] Філії п. Марія Жовнірчук. Відтак слідував дует [illegible] і тенор — Артимовський: „Чорна хмара по діброві" [illegible] вали п. Андріїшинівна і наш оперовий співак п. А. Г[illegible] за що публика нагородила їх невгаваючими оплесками. Останню точку програми виконав хор „Бояна" відспіванням „Молитви" з „Запорожця за Дунаєм" в супроводі фортепяну і при співучасти п. Гаєка. Точка та [illegible] шила незатерте враження на присутних, за що [illegible] житься щира подяка неструдженому і незвичайно [illegible] яльному голові і дирігентові дуже активного Т-ва „Бояна" у Бродах о. проф. М. Е. Осадці. — Повищі свята і праця по читальнях розбудили просвітне життя, [illegible] доказом є закупно книжок для поодиноких читалень через філію, як також деклярування і вплата [illegible] квот на внутрішню позичку для Т-ва „Просвіта" у Львові

—o—

СПОРТ.

КОПАНИЙ МЯЧ

Станиславів.

Пролом — Гакоаг 2:0 (1:0). Мистецтво кляси Б. Заслужена перемога нашої дружини, для якої ворота добули Попель і Новицький. Суддював п. Кельман. Видців 800

Стрий.

У. С. К. — Стшелец (Борислав) 3:3. Мистецтво кляси Б. Незвичайно гарна гра обох дружин, при чому зрозіграний вислід відповідає ходові змагань.

Перемишль.

Польонія II. — Сян 1:0 (0:0). Мистецтво кляси Б. Гарна гра Сяну, який був зовсім рівнорядним противником для скріпленої кількома з першої дружини [illegible] нами Польонії. Одинокі ворота добув Сюда.

Золочів.

Сокіл — Стшелец 3:1 (3:1). Заслужена перемога української дружини, для якої ворота добули Лех (2) і Косаревич.

Ходорів.

У. С. Т. — Дрор 3:1 (0:1). Мистецтво кляси Ц.

Тернопіль.

Поділля II. — Єгуда II. 3:2 (1:1). Мистецтво кляси Ц.

Самбір.

Дністер — Бетар (Дрогобич) 1:1 (0:1). Мистецтво кляси Ц. Весь час перевага нашої молодої дружини, [illegible] не використала багато підбрамкових позицій. Одинокі ворота добув Колодій. Суддя п. Собольта.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 6. VI. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·00 зол., за літру молока 20—21 сот., літру сметани 1·00 зол., [illegible] вець 3·30—3·40 зол.

Масло від 1. VI. — до 4. VI. по 2·10 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Театр.

Вівторок, 7. VI. год. 7.30 веч. „Бурашонові клопоти".

Середа, 8. VI. год. 7.30 веч. „Бурашонові клопоти".

Театр Ріжнородностей.

Вівторок, 7. VI. год. 8. веч. „Слідство".

Середа, 8. VI. год. 8. веч. „Слідство".

Цирк Станевських (площа Бема):

Вівторок, 7. червня, дві вистави: в год. 4. попол. і в 8.30 веч. Пополудні ціни знижені.

Середа, 8. червня дві вистави: в год. 4 попол. і в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мавас, син джунглів", „Романтична ніч".

КАСІНО: „Чужим вільно цілувати" (Норма Шірер).

КОПЕРНИК: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

ЛЕВ: „Злочин", „Божевільна ніч".

МАРУСЕНЬКА: „Д-р Джекиль і мр Гайд" та Вбивство през. Думера.

МІРАЖ: „Спокуса" (Грета Гарбо).

ОАЗА: „Веселий Мадрид" (Рамон Новарс), „Фатальний матерац" (Льорель і Гарді).

ПАН: „Чотирьох із легії".

ПАЛЯС: „Тайна Габсбурського двору".

ПАСАЖ: „Панцирне авто", „Пропала жінка".

ПРОМІНЬ: „Мертвий вузол", „Кохання в пустині".

СОНЦЕ: „Поліцмайстер Тагеєв".

СТИЛЕВЕ: „Легіон хоробрих", „Вічне полуми".

УТІХА: „Тайна китайської дільниці", „Пострах Тексасу".

ХИМЕРА: „Співачка зі завулка".

Програма радіо.

Середа, 8. червня 1932.

Братислава 1278,8) 12.30 Концерт, 18.00 Мадярська авд для дітей (пісні, музика), 19.00 Попул. музика, 19.30 Авд., 20.00 Легкий концерт, **Бреслав** (325) 17.45 Шубертові та Брамсові пісні (сп. Рут Байль), 20.30 „Інгеборга", ком. Гецв, **Міляно** (331,4) 20.30 „Месе Марімно", „Марселя" оп. Джордана, **Штрасбург** (345,2) 20.30 „Монсіє де ля Паліс" оп. Тераса, **Штутгарт** (360,6) 12.00, 16.00, 20.00 Концерт, 21.00 Нар. вечір у діялекті, **Гамбург** (372,2) 20.00 „Дер Андере" песа Унамуна, **Сотенс** (403,8) 21.10 „Ля Шанс ді Марі" Флерса й Келявета, **Білгород** (430,4) 19.00 Югосл. пісні, **Рим** (441,2) 20.45 „Севільський цирульник" оп. Песієля, **Відень** (517,2) 16.10 Фляманські пісоньки, **Харків** (937,5) 15.00 Концерт на нар. інструментах, 18.00 Попул. концерт, 20.00 Муз. літ. авд., 24.00 Комунікати, солісти, **Осльо** (1083) 22.15 Пісні, Люнде, **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 14.00, 20.00, 21.00 Транс. 16.30 Концерт, 17.30, 18.00, 18.30, 19.00 Відчити.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 8. червня 1932.

12.20, 12.45, 15.10, 16.05 Грамофон, 12.40 Метеор. комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.40 Для дітей „Як Іжак перехитрив лисицю", 15.53 „Спогади конян", 16.55 Сільва рерум, 17.00 Легка музика, 18.00 „Мир у Тільзиті 1807 р." 18.20 Танк. музика, 19.15 Всячина, грамофон, 19.45 Літер. балачка, 20.00 Старі пісоньки Варшави. 20.35 „Верблюжа душа" оп. Нітмана, 20.50 Солісти, 22.00 Танк. музика, 22.25 „Шопен і польська нар. музика" (відч. у німецькій мові), 22.40 Спорт, 22.50 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вступні іспити в прив. гімназії „Рідної Школи" в Чорткові відбудуться: до I. кл. 27. і 28. червня ц. р., до II.—VIII. кл. 24.—27. червня ц. р. — Дирекція. 2—3

Вступні іспити до кл. V—VIII. в дівочій гуманістичній гімназії „Рідної Школи" у Львові (вул. Театинська ч. 10) відбудуться в днях 13.—15. червня. Зголошення до вст. іспитів до IV. кл. приймає Управа від 6. до 20. червня. Вст. іспит до IV. кл. відбудеться в день роздачі свідоцтв. — Управа. 1989 1—3

Ігуменат монастиря св. Макрини у Львові при вул. Потоцького 95. подає отсим до відома, що цьогорічні 3-денні реколекції для Впов. Пань жінок священиків, урядників і учительок почнуться дня 4. липня рано під проводом Впр. отця Йосифа Схрайверса Ч. св. Ізбавителя. Оплата за 3 дні 12 зол. Зголошуватись найдальше до 1. липня. 1990 1—3

Всім, які несли нам моральну й матеріяльну поміч у часі нашого перебування в слідчій вязниці й які чимнебудь причинились до нашого звільнення, складаємо цією дорогою щиру подяку. У Львові, 7. червня 1932. — Бандера С., Гладкий Я., Грицай Д., Габрусевич І., Німилович Д., Янів В. М. — політичні вязні.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.